

Udruženje građana češkog porijekla
Spolek občanů českého původu

česká beseda

Sarajevo

INFORMATOR broj 2/2019. Period od 01.07. do 31.12.2019. godine

Dragi članovi!

u ovom polugodištu dva događaja zaslužuju posebnu pažnju, a kada to kažem, prvo mislim na realizaciju zajedničkog projekta pod nazivom "Prekogranična saradnja", odnosno na našu posjetu češkom gradu Liberecu zajedno s Društvom "Arhitekt Karel Pařík" iz Mostara. Naši gostoljubivi domaćini, članovi hora "Tritone", pružili su nam nezaboravne trenutke tokom našeg boravka u njihovom prelijepom gradu. Za vrijeme obilaska Libereca uz stručnu pratnju imali smo priliku, između ostalog, upoznati članove "Česke besede" Liberec koja datira od 1863. godine te posjetiti Gradsku vijećnicu, a za nas je bila organizirana i jednodnevna posjeta Pragu. U službenom dijelu našeg predstavljanja u Liberecu, koje je upriličeno na Međunarodnom tehnološkom fakultetu, naša Beseda se prezentirala promocijom publikacije "Od Tuzle, preko Sarajeva, do sunčanog Hvara" koja je napisana dvojezično, na našem i češkom jeziku, i to čitanjem pojedinih odlomaka na češkom jeziku, ali i prikazivanjem, prvi put izvan Bosne i Hercegovine, dokumentarnog filma "Probuđene lutke" koji je titlovan i na češki i na engleski jezik. Ovaj događaj su popratili i češki mediji zahvaljujući novinarki Marti Růžičkovej s češkog televizijskog kanala CT2. Nažalost, ovu emisiju nije bilo moguće pogledati na našim prostorima jer podliježe autorskim pravima. Emisija "Susjedi" emitirana je 25. oktobra 2019. godine na CT2 u 16:40 i narednog dana u 18:55 na istom kanalu. Važno je reći da je uspješno realizirana i posjeta Ministarstvu vanjskih poslova Republike Češke čiju sam organizaciju preuzela na sebe još u prvom dijelu godine kako bismo dobili priliku da nas u Ministarstvu lično primi gospodin Jiří Krátký koji je zadužen za "krajane". Oba Udruženja, i mostarsko i naše, predstavila su svoj rad tokom službenog dijela ove posjete, a predstavljanje je bilo utoliko lakše jer je sve vrijeme s nama bila gospođa Sandra Vlanić u ulozi prevodioca, na čemu smo joj iznimno zahvalni. Njena pomoć kao prevodioca bila je itekako dobrodošla i za vrijeme našeg obilaska Černinske palate koji je upriličio gospodin Krátký.

Drugi događaj vrijedan pažnje je naš "Češki kutak" kada nam je kao posebna gošća bila buduća ambasadorica Bosne i Hercegovine u Republici Češkoj

gospođa Martina Mlinarević. Govorila je o svojim intenzivnim pripremama za diplomatsku misiju u Pragu, ali i o svojoj knjizi "Huzur". Druženju u "Češkom kutku" prisustvovala je i zamjenica češkog ambasadora u BiH Soňa Ubović. Inače, ovu vijest je na svojoj službenoj stranici objavila i Ambasada Republike Češke u BiH.

Vaša Jovanka Manžalović Šalaka

Dokumentarni film "Kad nas je manje"

U nedjelju, 18. augusta 2019. godine, na Sarajevo Film Festivalu prikazan je dokumentarni film "Kad nas je manje". Dokumentarni film ilustruje položaj pripadnika nacionalnih manjina u BiH, a rezultat je projektnih aktivnosti Vijeća Evrope u Bosni i Hercegovini. Film je postigao dovoljno značajan uspjeh samim tim što je uvršten u program SFF-a i prikazan u reprezentativnom ambijentu. Gosti na premijeri filma bili su Lars-Gunnar Vigemark – šef Delegacije EU-a u BiH, šef Ureda Vijeća Evrope u Sarajevu ambasador Drahošlav Štefánek, ambasadori, osoblje Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i veliki broj pripadnika nacionalnih manjina koji su došli iz različitih krajeva Bosne i Hercegovine. Poslije prikazivanja na još jednom festivalu filmova, film je bio dostupan za javno emitovanje.

Prije početka filma predstavnici nacionalnih manjina učestvovali su u flash mob-u predstavivši se na jeziku manjine kojoj pripadaju, a u ime češke nacionalne manjine predstavila se Jovanka Manžalović Šalaka.

Kad nas je manje / When we are fewer - LINK

<https://www.youtube.com/watch?v=BnX308CQXmg&fbclid=IwAR2IJ5Pw4wQ7zVDJ9Uo-VtxHXq5gOQ5MOWWYjtZC5T9f18Ukts3Yk5qLes>

Jovanka Manžalović Šalaka

Posjeta Republici Češkoj u okviru projekta "Prekogranična saradnja"

"Česká beseda" Sarajevo, početkom septembra 2019. godine (1. 2. i 3. septembar), bila je u trodnevnoj posjeti Republici Češkoj. Naime, u 2018. godini započeo je projekt prekogranične saradnje koji je uspješno nastavljen i u 2019. godini. U okviru projekta, u saradnji s Društvom "Arhitekt Karel Pařík" iz Mostara, predstavili smo naše Udruženje u gradu Liberecu, gdje su nam članovi hora "Trytone", naši prošlogodišnji gosti, sada bili domaćini. Prikazan je naš dokumentarni film "Probudene lutke", a uz čitanje odlomaka na češkom jeziku, uspješno je promovirana i publikacija "Od Tuzle, preko Sarajeva, do sunčanog Hvara". Službeno smo posjetili i Ministarstvo vanjskih poslova u Pragu – Odjel za sunarodnjake, gdje nas je primio gospodin Jiří Krátký, zadužen za saradnju sa sunarodnjacima, a prije samog sastanka, imali smo priliku obići i Černinsku palatu (Černínský palác) u kojoj je smješteno Ministarstvo vanjskih poslova (Ministerstvo zahraničních věcí).

Gordana Frimel

Kurs češkog jezika

Tamo gdje smo stali s učenjem češkog jezika u junu, nastavljamo 13. septembra 2019. godine na istom mjestu i u isto vrijeme s lektoricom Janom Skoumalovom (Franjevački samostan sv. Ante na Bistriku, druga srijeda u mjesecu u 16:00 sati). UVIDÍME SE!

... A nekada se učilo iz "Češke vježbenice" iz 1911. godine, autora Stjepana Radića, koja je sada naše arhivsko blago u "Češkom kutku".

Jovanka Manzalović Šalaka

"Česká beseda" Sarajevo na otvaranju izložbe u Vijećnici

19. septembra 2019. godine u okviru obilježavanja 30. godišnjice "Baršunaste revolucije", Ambasada Republike Češke u Sarajevu otvorila je u Vijećnici izložbu tematskih panela "1989-Baršunasta revolucija". Izložbu je otvorio ambasador Republike Češke u Bosni i Hercegovini Jakub Skalník, a specijalni gost, koji se također obratio publici, bio je ambasador Republike Slovačke Martin Kačo. Ovaj događaj bio je upotpunjen i muzičkim kompozicijama svjetski poznatih čeških klasičnih kompozitora Smetane i Dvořáka, te piano verzijom muzičkim simbolom Baršunaste revolucije "Modlitba pro Martu". Gost pijanista bio je prof. Omer Blentić, bivši student Akademije muzičkih umjetnosti u Pragu, koji je danas profesor na Akademiji muzičkih umjetnosti u Sarajevu. Izložba je bila postavljena u

Vijećnici do 3.10.2019. godine, a otvaranju izložbe prisustvovali su i članovi "Česke besede" Sarajevo.

Leona Sabolek

Sastanak kod gradonačelnika Sarajeva

Predsjednica "Česke besede" Sarajevo Jovanka Manzalović Šalaka, 26. septembra 2019. godine, sastala se u Gradskoj vijećnici s aktuelnim gradonačelnikom Abdulahom Skakom. Osnovni cilj ovog sastanka je bio da se pronađe mogućnost postavljanja biste Tomáša Garriguea Masaryka na javnom prostoru u Sarajevu, za šta je gradonačelnik pokazao izuzetnu zainteresovanost, ali uz posebnu napomenu da smo prilikom obilježavanja 20 godina rada naše Besede, koje je bilo upriličeno u Zemaljskom muzeju BiH, bistu T. G. Masaryka izložili i simbolično otkrili zahvaljujući ambasadoru Republike Češke u BiH gospodinu Skalniku. Gradonačelnik je predložio aktivnosti koje bismo kao Udruženje trebali poduzeti u narednom periodu. Dogovor je da "Česká beseda" Sarajevo u vezi s tim pokrene Inicijativu u pisanoj formi sa svom pratećom dokumentacijom, kao i s predloženom lokacijom na kojoj bi bista mogla biti postavljena. Inicijativa je u pripremi i bit će prosljeđena na ime gradonačelnika. Predstavljen je i rad samog Udruženja, odnosno rad pripadnika češke nacionalne manjine koja već preko 20 godina aktivno učestvuje u očuvanju kulturne baštine Čeha u gradu Sarajevu. Tom prilikom gradonačelniku je uručena i publikacija "Od Tuzle, preko Sarajeva, do sunčanog Hvara" autorica Gordane Frimel i Jovanke Manzalović Šalaka, čiji je izdavač "Česká beseda" Sarajevo, ali i "Imenik/adresar Čeha u Sarajevu 1910. godine" koji je 2012. godine priredio književnik Valerijan Žujo u saradnji s NUB-om BiH i Gradom Sarajevom. Tokom susreta s gradonačelnikom, Besedina predsjednica je imala priliku da ga upozna sa svojim češkim porijeklom koje ima po majci Mariji Kortusovoj, rođenoj Čehinji, te da mu pojasni da su i svi članovi Udruženja također češkog porijekla i da smo iz tog razloga registrovani kao Udruženje građana češkog porijekla "Česká beseda" Sarajevo.

Jovanka Manzalović Šalaka

Izlet u Nacionalni park "Sutjeska" - Obilježavanje Dana sv. Václava

U organizaciji "Česke besede" Sarajevo 28. septembra 2019. godine je organiziran izlet u Nacionalni park "Sutjeska". Ovo je već drugi izlet u ovoj godini i realiziran je upravo na Dan sv. Václava - zaštitnika Čeha i Dana sarajevske "Besede". Organizacije izleta se prihvatila članica Vesna Malić koja je omogućila niz pogodnosti za izletnike: članove "Česke besede" i njihove prijatelje.

U sklopu izleta se svratilo u Foču gdje su posjetioci razgledali obnovljenu Aladža džamiju koju je gradio

Hasan Nazir, suradnik Mimara Sinana. Čuvena Aladža ili Šarena džamija izgrađena je 1549. godine kao prva džamija u Bosni i Hercegovini u klasičnom osmanskome stilu i poznata je po izuzetnoj vrijednosti kaligrafije. Srušena je u ratu 2.08.1992. godine, rekonstruirana uz pomoć Turske i otvorena 4.05.2019. godine. Uvrštena je u kulturnu baštinu Bosne i Hercegovine i listu spomenika svjetske baštine UNESCO-a. O džamiji je nadahnuto govorio fočanski imam Dženan Krajišnik koji slobodno vrijeme provodi kao fudbaler "Sutjeske". Nakon kraće okrepe u ugostiteljskom objektu uz džamiju put je nastavljen prema Nacionalnom parku "Sutjeska".

Izletnici su mogli uživati u prekrasnoj prirodi Nacionalnog parka u kojem se nalazi jedna od rijetkih evropskih prašuma – Perućica i planina Maglić s najvišim vrhom u Bosni i Hercegovini od 2386m. Tu je na Tjentištu izgrađen memorijalni kompleks posvećen herojskoj Bitki na Sutjesci - 5. ofanzivi iz 1943. godine s grandioznim spomenikom, spomen-kućom i muzejom koje se moglo obići. Ručak je priređen u hotelu "Mladost".

Tako je na zadovoljstvo svih dostojno obilježen ovogodišnji Dan sv. Václava.

Leona Sabolek

V4 Film Festival otvorio češki film "Jan Palach"

Od 3. do 6. oktobra 2019. godine u Sarajevu, četiri ambasade evropskih zemalja Višegradske grupe (Češka, Mađarska, Slovačka i Poljska) organizovale su V4 Film Festival. Ovogodišnji festival otvorio je češki film "Jan Palach", češkog režisera Roberta Sedláčka. Film je iz 2018. godine. Zamjenica ambasadora gospođa Soňa Ubović, u ime ambasadora Republike Češke u Bosni i Hercegovini gospodina Jakuba Skalnika, otvorila je festival i tom prilikom obratila se publici i istaknula okolnosti s kojima se susretala češka kinematografija u doba i nakon pada komunizma.

Biografski film "Jan Palach" imao je premijeru na 50-godišnjicu invazije vojske Varšavskog pakta na Čehoslovačku. Režiser Robert Sedláček se u ovom filmu bavi jednom od najmisterioznijih ličnosti češke historije, a na osnovu dostupnih činjenica istražuje kakve su okolnosti dovele dvadesetogodišnjeg mladića da postane ljudskom bakljom.

Osim filma "Jan Palach", na ovogodišnjem V4 Film Festivalu publika je mogla vidjeti izvrsne filmove: slovački triler "Povjerljivi neprijatelj", poljski biografski film "Bogovi" i mađarski film "Trezor".

Jovanka Manžalović Šalaka

"Češki kutak" s Martinom Mlinarević

U "Češkom kutku" ugostili smo 12. oktobra 2019. godine buduću ambasadoricu Bosne i Hercegovine u Republici Češkoj gospođu Martinu Mlinarević Sopta.

Uz veliki broj naših članova bile su prisutne i gospođa Soňa Ubović, zamjenica ambasadora Republike Češke u BiH i gospođa Adisa Zuberović, koordinatorica za kulturu i sunarodnjačka pitanja u Ambasadi Republike Češke u BiH. Kroz ovaj "Kutak" vodila nas je novinarka Kristina Ljevak koja je našoj gošći predstavila jedan dio aktivnosti našeg Udruženja preko svih Besedin izdanja među kojima je i publikacija "Od Tuzle, preko Sarajeva, do sunčanog Hvara" koju je, u znak zahvalnosti za njen dolazak, našoj gošći uručila Gordana Frimel, jedna od autorica publikacije. Ista publikacija je te večeri uručena i našem dugogodišnjem prijatelju, književniku Valerijanu Žuji. Druženje s budućom ambasadoricom je uljepšano stihovima Milana Kundere koje je na češkom jeziku čitala Ljuba Ristić, kao i jednom od kompozicija Bedřicha Smetane koju je na klaviru izvela Karmela Smolik. Cijela večer, uz mali koktel na kraju, prošla je u ugodnom druženju i razgovoru s našom gošćom kojoj smo poželjeli uspješan rad na dužnosti ambasadorice BiH u Republici Češkoj.

Jovanka Manžalović Šalaka

Saradnja s Udruženjem građana italijanskog porijekla Sarajevo

Predsjednica "Česke besede" Sarajevo Jovanka Manžalović Šalaka bila je prisutna 26. oktobra 2019. godine na redovnoj Skupštini Udruženja građana italijanskog porijekla Sarajevo, kojoj je prisustvovao i ambasador Republike Italije u BiH gospodin Nicola Minasi.

Jovanka Manžalović Šalaka

Promocija "BUKAČE" u Kamernom teataru

"Sarajevo, 20.11.2019. u 20:00h, srijeda, u Kamernom teataru. E vas vec cekate cudesna ekipa. Pritefterite der me u planere i vidimo se ", ovako je najavljena promocija knjige "Bukača" književnice Martine Mlinarević, buduće ambasadorice BiH u Republici Češkoj. Kamerni teatar u Sarajevu je bio premlan da primi sve zaineresovane. Te večeri, u ime "Česke besede" Sarajevo, zahvaljujući pozivnicama same autorice, promociji njene knjige prisustvovale su Dubravka Hadžikadunić i Jovanka Manžalović Šalaka uz mnogobrojne uvažene goste iz diplomatskog kora u BiH, kao i poznate ličnosti iz javnog života bh. glavnog grada. O knjizi je govorila autorica, moderator je bila Kristina Ljevak, a izveden je i performans kojim su predstavljeni najinteresantniji segmenti iz knjige. Do kasno u noć, autorica je neumorno i s osmijehom na licu prisutnima potpisivala svoju intimnu priču, ispričanu u ovoj knjizi.

Jovanka Manžalović Šalaka

Prijem u Predsjedništvu BiH

U zgradi Predsjedništva BiH upriličen je 21. novembra 2019. godine svečani prijem povodom Dana državnosti BiH. Ovo je prvi put da je prijem organizovan 21. novembra, odnosno na dan kada je potpisan Dejtonski mirovni sporazum, a četiri dana prije 25. novembra.

Domaćini prijema bili su predsjedavajući i član Predsjedništva BiH, Željko Komšić i Šefik Džaferović. Na svečanom prijemu ni ove godine nije prisustvovao član Predsjedništva BiH koji dolazi iz Republike Srpske Milorad Dodik.

Predsjedavajući Predsjedništva BiH Željko Komšić, umjesto tradicionalnog govora, riječ je prepustio Josipu Pejakoviću, doajenu bh. glumišta, koji je prisutnima izrecitovao jednu od svojih emotivnih pjesama o BiH, "Zemlja od kamena".

Jovanka Manzalović Šalaka

Diplomatski zimski bazar

"Česká beseda" Sarajevo je 7. decembra 2019. godine učestvovala na tradicionalnom Diplomatskom zimskom bazaru u okviru Dana nacionalnih manjina Kantona Sarajevo. Jovanka Manzalović Šalaka i Vesna Malić na prikladan način predstavile su naše Udruženje božićnim delicijama – tradicionalnim češkim medenjacima, ali i Becherovkom, kalendarom za 2020. godinu i prikladnim magnetičima s likom Karla Paržika.

Jovanka Manzalović Šalaka

Na Božićnom sajmu

"Česká beseda" Sarajevo je 14. i 15. decembra 2019. godine učestvovala na Božićnom sajmu koji se svake godine organizira u galerijskom prostoru Franjevačkog samostana sv. Ante na Bistriku. Za iznajmljenim stolom je dežurala članica Vesna Malić koja je izložila prigodne suvenire i ponudila veoma tražene tradicionalne kolače i medenjake. Bila je zapažena u ovom lijepom prazničnom ambijentu.

Leona Sabolek

Prijem za krajanе

Ambasador Češke Republike u Sarajevu pan Jakub Skalník pozvao je krajanе na tradicionalno druženje 17. decembra 2019. godine u svoju rezidenciju. Na njegov poziv su se odazvala udruženja koja njeguju češku tradiciju u Bosni i Hercegovini. To su "Česke besede" iz Sarajeva, Banjaluke, Nove Vesi, Prijedora i društva bosansko-češkog prijateljstva "Snješka" iz Sarajeva i "Arhitekt Karel Pařík" iz Mostara. Ovo je bio i oproštaj pana Skalníka s krajanima jer odlazi na novu dužnost. U emotivnom govoru se osvrnuo na lijepe trenutke koje je doživio u Bosni i Hercegovini. Posebno su mu se sviđjeli gostoljubivi ljudi i prelijepi krajevi. Na kraju je svima čestitao Božić i Novu godinu. Nije izostala ni uobičajena razmjena darova. Vesna Malić je čestitala u ime "Česke besede" i panu ambasadoru predala skroman poklon. Nakon protokolarnog dijela slijedilo je druženje uz trpezu. U muzičkom dijelu su kao i uvijek predvodili krajanі iz Banjaluke. Pridružili su im se pan Skalník i njegova zamjenica panі Soňa Ubović. Na prijemu je bila i lektorica češkog jezika Jana Skoumalová.

Leona Sabolek

Božićno druženje

U prostoru Franjevačkog samostana sv. Ante na Bistriku, 20. decembra 2019. godine, "Česká beseda" Sarajevo je završila planirane aktivnosti u 2019. godini tradicionalnim druženjem povodom božićnih i novogodišnjih praznika. Zbog odsutnosti predsjednice Jovanke Mazalović Šalaka, organizaciju ovogodišnjeg druženja na sebe je preuzela Vesna Malić, na čemu smo joj svi veoma zahvalni. Okupljeni članovi i prijatelji naše Besede i ovaj put su se družili u ugodnom ambijentu uz neizostavnu tombolu koju je vodila Silvana Martina. Zahvaljujući našoj Gordani Frimel, prisutni su imali priliku da učestvuju u zanimljivom kvizu koji je sama osmislila i pripremila, a za pobjednicu je proglašena naša gošća Dubravka Galić kojoj je uručena i simbolična nagrada.

Jovanka Manzalović Šalaka

**Plan aktivnosti
za period od 01.01. do 30.06.2020. godine**

1. "Češki kutak" (Druga srijeda u mjesecu ili po dogovoru, od 17:00 do 19:00 sati, Franjevački samostan sv. Ante na Bistriku);
2. Obilježavanje Dana sv. Václava tradicionalnim odlaskom na zajednički izlet;
3. Saradnja s drugim "Českim besedama" i Udruženjima nacionalnih manjina;
4. Saradnja s Ambasadom Republike Češke u BiH;
5. Predstavljanje "Česke besede" Sarajevo u lokalnoj zajednici;
6. Kurs češkog jezika za članove "Česke besede" Sarajevo;

Važna napomena: Svaka pomoć u realizaciji navedenih aktivnosti svih zainteresovanih članova Udruženja je dobrodošla

Uz ovaj broj INFORMATORA dodatak: Kalendar za 2020. godinu

Sarajevo, 31.12.2019. godine

Upravni odbor «Česke besede» Sarajevo

Izvod iz statistike posjećenosti WEB stranice www.ceskabesedasa.ba
Januar – Decembar 2019

Zbir po mjesecima										
Mjesec	Dnevni prosjek				Ukupno po mjesecu					
	Hits	Files	Pages	Visits	Sites	KBytes	Visits	Pages	Files	Hits
Decembar	270	82	49	962	283768	1544	2554	8398	10388	270
Novembar	913	109	49	1097	751520	1479	3278	27401	29486	913
Oktobar	557	85	46	1071	510935	1446	2651	17279	19356	557
Septembar	310	119	54	1159	255915	1643	3593	9312	11428	310
August	410	99	57	1200	349186	1773	3084	12740	15174	410
Juli	207	86	51	1129	252790	1591	2674	6440	8680	207
Juni	511	131	58	1236	489720	1765	3949	15349	18302	511
Maj	640	108	54	1250	617259	1693	3372	19864	22480	640
April	389	95	51	1284	449083	1546	2879	11676	17812	389
Mart	633	85	47	594	311689	906	1616	12032	14251	633
Februar	885	121	57	949	713937	1663	3520	25686	28420	885
Januar	1124	103	50	962	962154	1579	3223	34864	37366	1124
Ukupno						18628	36393	201041	233143	6849

INFORMATOR pripremila: Jovanka Manzalović Šalaka
Tekstovi: Leona Sabolek, Jovanka Manzalović Šalaka i Gordana Frimel
Lektorisala: Gordana Frimel
Priprema i štampa: Igor Sivjakov

Tel: (387) 061 504 408;
Manzalović Š. Jovanka

061 701 040;
Vladimir Lukačević

061 911 983;
Sabolek Leona

ceska_beseda_sa@yahoo.com

www.ceskabesedasa.ba